

Karla Rybová:

Téma psychického utrpení v tvorbě Tove Ditlevsenové

Ústav germánských studií FF UK – 2022

Školitelský posudek

Karla Rybová měla za úkol pojednat téma psychického utrpení ve vybraných dílech dánské autorky Tove Ditlevsenové, konkrétně v románech *Ansigerne* (1968) a *Vilhelms værelse* (1975), s eventuálním přihlédnutím k dalším relevantním spisovatelčiným dílům, např. *Gift* (1971), nebo k některým básním či povídkám. Práce se měla opírat o poznatky sekundární literatury zabývající se otázkami ztvárnění psychického utrpení či duševních chorob v krásné literatuře, zvláště v dílech ženských autorek.

Text práce má kromě Úvodu a Závěru pět kapitol, z nichž tři (kap. 2 – 4) tvoří teoretický a historický rámec dané problematiky a dvě další (kap. 5 – 6) konkrétně analyzují romány *Ansigerne* a *Vilhelms værelse*. V kapitolách 2 a 3 studentka představuje jednak sekundární literaturu, která se zabývá souvislostmi mezi duševní chorobou a kreativitou, jednak některé relevantní pojmy jako autofikce nebo patografie. Kapitola 4 krátce seznamuje čtenáře s životem a tvorbou Tove Ditlevsenové a poukazuje na spojitosti mezi spisovatelčinými životními zkušenostmi a jejími díly ve vztahu k tématu práce. V páté a šesté kapitole studentka rozebírá ztvárnění otázky psychického utrpení ve výše zmíněných dvou románech a ukazuje, jak oba romány tematizují psaní jako formu autoterapie.

Práce má vysokou jazykovou úroveň a celkově také dokládá studentčiny velmi dobré formulační schopnosti. Někdy však Rybová argumentačně přece jen klopýtne. Jako příklad zde uvádím tuto nelogickou větu: „Dnes se jeho výsledky dají považovat za pouhé názory, nicméně současné profesionální výzkumy vychází právě z jeho bádání.“ (s. 10) Studentku lze také pochválit za to, že načetla velké množství vědecké literatury a v první části textu, zvláště v druhé kapitole, ji poměrně dobře zpracovává.

Hlavním problémem práce je, že teorie a praktická analýza jsou jen minimálně propojeny. Přesněji řečeno, z teoretického aparátu v první části práce je jen velice málo využito/aplikováno v rozboru románů v kapitolách 5 a 6. Za problematickou považuji také skutečnost, že studentka občas až příliš neutrálně referuje o sekundární literatuře, aniž by se snažila kriticky rozlišit mezi „vědeckým“ a ryze „uměleckým“ přístupem k otázce duševních chorob. Viz například tento citát: „Breton také rozlišoval dva druhy šílenství – jedno je nežádoucí, protože vede k depresi nebo sebevraždě, druhé je naopak vítané, neboť „podněcuje

imaginaci a živí poetickou aktivitu“.“ (s. 18) Studentka toto Bretonovo rozlišení na „nežádoucí“ a „vítané“ šílenství příliš nekomentuje; znamená to snad, že je pro účely literárněvědné práce akceptuje? Lze si vůbec představit, že by dnešní psycholog či psychiatr mohl považovat nějaký druh šílenství za vítané?

Na základě výše uvedeného doporučuji tuto bakalářskou práci k obhajobě a navrhuji klasifikaci velmi dobře.

26. 1. 2022

prof. Mgr. Martin Humpál, Ph.D.